

Mahisa tsghatá lwa Pwal ŋa 2 La Kwareŋt

Ga zgu

¹ I'i Pwal zɓap Lazglafta ŋa nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi ta vindaghunaftá na delewer na. Kawadaga ŋni nda zwanɗama Timute. Ta ga zgu ŋni ŋa kaghuni Igliza Lazglafta ma luwa Kwareŋt, nda ya ŋa inda gwal zlgħay nda ŋuɗuf ta kuraghuta kwakwara haɗika Akaya tani.

² Ka vlagħunavla Lazglafta nda Mghama mu Yesu Kristi ta zɗakataħuɗani nda zɗakwani.

Rfay Pwal ta Lazglafta

³ Rfamarfa ta Lazglafta Dani ma Mghama mu Yesu Kristi. Dagala tawa hiɗahiɗa da tsa Lazglafta ya. Tsa Lazglafta ta gɗata* ta lɓa ŋuɗuf ŋa mu ya.

⁴ Tsatsi ta lɓa ŋuɗuf ŋaŋni ma inda ghuya ɗaŋwa ŋni. Nda tsa lɓa ŋuɗuf ta vlaŋnata tsi ya, ta laviŋta aŋni ta lɓanata ŋuɗuf ta sanlaha ta ghuya ɗaŋwa guli.

⁵ Manda va tsa ghuyta Kristi ta ɗaŋwa katakata ya ta ghuya aŋni guli. Lazglafta guli ná, ta lɓaŋna lɓa ta ŋuɗuf katakata nda ma Kristi.

⁶ Ka ta ghuyay aŋni ta ɗaŋwa katsi ná, ŋa lɓaghunata ŋuɗuf, nda ya ŋa mbakwa ghuni nzakwani. Ka si vlaŋnavla Lazglafta ta lɓa ŋuɗuf ta aŋni ná, nda nza ŋa lɓaghunata ŋuɗuf ta kaghuni guli,

* **1:3** Isaya 40:1 nda Zabura 94:19.

dza'a kəl kuni ka mutsaftá mbrakwa su'a ghuya danwa mndərga va tsa ŋa aŋni ta ghuyay ya

⁷ Grafgra aŋni kazlay: Nda diha kuni ta tva Lazglafta kə'a. Nda gwa mu ma ghuya danwaha. Ka ləaghuna ləa Lazglafta ta ŋuduf manda ya ta ləaŋnata tsi ta ŋa aŋni ya guli.

⁸ Aŋi zwanama, va a aŋni ta kwalaghuni kul sŋaŋtá ghuya danwa ghuyə ŋni katakata ta hadika Asiya wa. Fərtufərtə tsa ghuya danwa ya ka malaghuta mbrakwa ŋni. Graf a aŋni kazlay: Si ta dza'a nzanza ŋni da hafu kə'a wa.†

⁹ Manda va tsaya ná, nda fa aŋni ŋa rwiŋta ka aŋni sizlay. Tsaw Lazglafta ta fata mantsa ŋa maraŋta kazlay: Ta mbrakwa ŋni a fafta ŋni ta ghəŋa ŋni wu kə'a. Ta Lazglafta ta sli'aganaptá mndu ma mtaku fafta ŋni ta ghəŋ.

¹⁰ Tsatsi ta klaptá aŋni ma mndərga tsa ghwadaka mtaku ya. Tsatsi dza'a klanŋapta mida guli. Ta tsatsi fatá ghəŋa ŋni ŋa klaptá aŋni dazlay guli.

¹¹ Ka kata kuni ta aŋni nda maga du'a. Ka nda ndəgha gwal ta maga du'a da Lazglafta ta ghəŋa aŋni katsi ná, dza'a nda ndəgha gwal dza'a rfu ta ghəŋani guli tsu'afər Lazglafta ta tsa du'a taŋ ya.

Mbədapta Pwal ta vli si dza'a sli'i tsi

¹² Skwi ya ta vlanŋatá tsafara vgha ná, nzu-vusnza ŋni ta nzaku dīna nda inda mnduha ka ŋni ta daslay ma ghəŋa ŋni. Katkatani mataba nzaku ya nzuvus mu nda kaghuni. Nzunza ŋni ta tsa nzaku ya ndə'ets nda hanatá ghəŋ manda ya vlanŋa Lazglafta. Manda ya ta kumə difla

† **1:8** Gray nda 1 La Kwareŋt 15:32.

slu'uvgha a nza ŋni ta tsa nzaku ya wu, ama Lazglafta ta katanjata nda zɔakatahudani.

¹³⁻¹⁴ Skwi ta vindaghunafta aŋni ná, skwi ya ŋa dzaŋafta ghuni ŋa snaŋta ghuni ya. Ki'a nda ki'a yeya skwi snaŋ kuni ndanana mndani, ta graftá ŋni ná, dza'a nda sna kuni ta inda skwi dazlay. Skwa tsafarakwa ghuni aŋni, manda ya dza'a nzaku kaghuni ka skwa tsafarakwa aŋni baɗu vragata dza'a vragata Mgham Yesu.

¹⁵ Grafgra yu mantsa ya nzakwani kə'a, kəl yu ka kuma si lagha da kaghuni karaku, ŋa mutsaghunaftá zɔaku his səla.

¹⁶ Nda da kaghuni má dza'a laba yu ta sli'i yu ka dza'a ta haɗika Mekaduniya, má ŋa vragapta ɗa nda da kaghuni guli ta sabə yu‡. Má ŋa katihata nda dza'a ta haɗika Zudiya, sew labə a yu wa.

¹⁷ Mataba tsaya ná, sna a yu ta skwi ta ndanu yu wu ka kaghuni ra? Ari tsa ndanə ndana yu ya ná, ndana slu'uvgha ya a ka kaghuni ta gray, ŋa mnay ɗa kazlay: Aŋi, a' mantsa a kay guli wu kə'a nda va tsa skwa turtuk ya na?

¹⁸ Manda va tsa nzakwa Lazglafta ka mndu tɗukwa ya ná, manda va tsaya tsa gwada mnaghuna aŋni ya. Nza a tsa gwada mna ghuna aŋni ya ka «aŋi,» a' «antsa a kay guli wu» kə'a ta va tsa skwa turtuk ya wu,

¹⁹ kabga ma mnaghunata ŋni, i Silas nda Timute nda vərɗa i'i ta gwada ta Yesu Kristi Zwaŋa Lazglafta ná, mnay kazlay: Aŋi, a' mantsa a kay guli wu kə'a ta va tsa skwa turtuk ya a mnə aŋni wa. Aŋi, ŋa tsatsi ta mnay inda fitik.

‡ **1:16** Ngha ta Slna gwal ghunay 19:21.

²⁰ Nda ma tsatsi ta mna Lazglafta ta «aŋi» nda inda skwi tamaf tsi ta imi ta sləməŋ. Tsaya ta kəl amu ka mnay nda ma Yesu Kristi kazlay: Mantsa ya nzakwani kə'a, ɲa vlaŋtá glaku ta Lazglafta.

²¹ Tsatsi ta dihaŋnata nda kaghuni tani ma Yesu Kristi, tsatsi ta zabaptá amu,

²² ka tahamaftá tsi ta ɲizla ɲa maraŋtá kazlay: ɲani amu kə'a. Tsaya ta nzakway ka Sulkum nda ghuḁa famam tsi ma ɲuḁufa mu ɲa gramaftá skwiha dinadina dza'a tsi magay ɲa mu dazlay.

²³ Takma Lazglafta ta mnaghunata yu. Yaha yu da gurdəghunaftá ɲuḁufa ghuni ka yu kwal yu kul vrəgladapta da luwa Kwareŋt.

²⁴ Kumay ɲni ta faghunaghatá zlambak ta ghəŋa zlgħay nda ɲuḁufa ghuni a wu, ta maga slna mu ka skwa turtuk, ɲa zdavafta ɲuḁufa ghuni, kabga nda diha kuni ma zlgħay nda ɲuḁuf.

2

¹ Skwi kura yu ná, had yu dza'a vrəgladapta da kaghuni, da gurdəglaghunaftá yu ta ɲuḁufa ghuni wa.

² Ka gurdəghunafgurda yu ta ɲuḁufa ghuni ya ní, wa dza'a zdídfítá ɲuḁuf ta i'i tama, tsa kaghuni má dza'a ɲraghunafta yu ta ɲuḁuf ya a wu ra?

³ Skwi kəl yu ka vindaghunaftá tsa delewer ya ná, va a yu ta laba da slanaghatá mnduha má dza'a zdídfítá ɲuḁuf mazlay ná, ɲa ɲeridíftá ɲuḁuf wa. Grafgra yu kazlay: Ka ta rfu yu ná, dza'a rfu inda kaghuni guli kə'a.

⁴ Ta vində yu ta tsa delewer ya ɲa ghuni ná, nda ghuya ghəŋa da, gurdə gurda ɲuḁufa da katakata, ima taw ta ira da. ɲa ɲraghunaftá ɲuḁufa ghuni a

vindaghunafta yu wa. Dina ka snaŋta ghuni ta d̄va kaghuni ya d̄vaf yu kahwathwata.

Plinista Pwal ta dmakwa mndu ya ta razanafta

⁵ Nranafta mndu ta ŋuɗuf ta mnduha ná, i'i a ŋridif tsi wu, kaghuni demdem ya, d̄ar má kaghuni demdem a tsi. Tsaw va a yu ta f̄ertin̄tá gwada ta gh̄aŋani wa.

⁶ Tsa dvanaghata dvanagha nd̄aghata sanlaha mataba ghuni ta tsa mndu ya ná, pr̄ek tsaya.

⁷ Ndanana, pliniswapla ta dmakwani, ka vla kuni ta mbraku ŋani, yaha ŋuɗufani da ŋruta ka malaghutá mbrakwani.

⁸ Wyawa dzvu maranaŋwamara ta d̄vu kahwathwata.

⁹ Na dz̄agha kaghuni vindaghunafta yu ta na d̄elewer na guli, kabga ta kumay yu ta snaŋta, ka ta sn̄arsna a kuni ta inda skwi ta mnaghunata yu.

¹⁰ Ka plinispla kuni ta dmakwa mndu ná, i'i guli ná, plinispla yu. D̄emakwa mndu ya plinis yu, ka si mamu dmaku ŋa play ná, plinispla yu kabga kaghuni, nda ngha Kristi guli,

¹¹ kada kwala halaway zata ghwa ta amu, kabga nda sna amu d̄inad̄ina ta hid̄akwani.

Nzakwa Pwal ma luwa Truwas

¹² Sli'afslí'a yu ka laghwi da luwa Truwas da mna Lfid̄a Gwada ta gh̄aŋa Yesu Kristi. Manda ōhadaghata d̄a, k̄a' a ka yu ná, m̄ad̄ tad̄ipta Mgham Yesu ta tvi d̄inad̄ina ŋa mna gwada hada.

¹³ Nziya nza tsi, ts̄a'amma gh̄aŋa d̄a, kabga slanagha a yu ta zwan̄ama d̄a Titus hada wu, k̄al yu ka mnay ka nzata kuni d̄ughwana k̄a' a nda h̄aŋ, ka

sli'afɛta ka zlanɛtá gwal ma luwa Truwas ka laghu yu ta hadika Mekaduniya.

Zatá ghwa Yesu Kristi

¹⁴ Rfu da Lazglafta! Tsatsi ta vlanɛnatá za ghwa inda fitik ma Kristi. Klafkla ta aɲni ɲa mnanɛtá Kristi ma inda vli. Nda nza aɲni manda urdi zɛɛa vɛrtiktika ta pusata lu.

¹⁵ Manda va tsaya, nda nza aɲni manda urdi zɛɛa vɛrtikatani klaf Kristi ka vlanɛtá Lazglafta. Tsa urdi ya ná, nda nza ka ɲa gwal ta mutsa mbaku, nda gwal ta zadinɛtá ghɛɲa tanɛ tani.

¹⁶ Ka ɲa gwal ta mutsa mbaku ná, zɛɛa tsa vɛrtikatani ya, ta vlanɛvɛla Lazglafta ta hafu ta hɛɲ. Ka ɲa gwal ta zadinɛtá ghɛɲa tanɛ guli ná, zɛɛa a tsa vɛrtikatani ya wu, ta klanakkla ta mtaku ta hɛɲ. Wa ya prɛk ka magaftá tsa sɛna ya tama?

¹⁷ Aɲni ná, nza a aɲni manda hamata sanlaha ta za huɛa tanɛ ta gwada Lazglafta wa. Lazglafta ta ghunaftá aɲni, kahwathwata ta mnɛ aɲni ma Kristi ta kɛma Lazglafta.

3

Gwal maga sɛna ma lfida dzratawi

¹ Ta dza'a zlrɛ nda zlra ɲni ta ghuba ghɛɲa ɲni ra? Delewera lagha maranɛta ghɛɲa ɲni da kaghuni ta zbɛ ɲni re, ari mamu a delewer ta zbɛ ɲni da kaghuni ɲa mara ghɛɲa ɲni manda ya ta magɛ sanlaha na?

² Vɛrdá kaghuni tsa delewer maranɛtá ghɛɲa ɲni ya vindam Kristi ma ɲuɛɛufa ɲni, snanɛ lu, ta dzanɛ inda mnduha.

³ Manda va tsaya nzakwani, kaghuni tsa delewer vindam Kristi ka tsghafta nda ma dzva ɲni ya. Nda ima vindi a vindafta tsi wu, nda Sulkuma Lazglafta nda hafu mida vindafta tsi. Ta klam* a vindafta tsi guli wu, ma ɲudufa mnda səla vindamta tsi.

⁴ Kəl ɲni ka mnay kazlay: Vindata delewera Kristi kuni kə'a ná, kabga Yesu Kristi ta gramafta mantsa ya nzakwani kə'a ta kəma Lazglafta.

⁵ Nda sna aɲni kazlay: Slaghu a aɲni ka ghəɲa ɲni ka maga tsa slna ya wu kə'a. Lazglafta ta vlaɲnatá mbrakwa magay.

⁶ Tsatsi ta vlaɲnatá mbrakwa nzaku ka gwal maganató slna ɲa mnay ɲa mnduha ta Lfida dzratawi dzraf tsi. Tsa lfida dzratawi ya ná, sladafta ta zlahu vindaf lu ghalya ya wa. Ta Sulkum nda ghuḅa sladafta tsi. Tsa vindata zlahu ghalya ya ná, ta hla mnduha da mtaku. Sulkum nda ghuḅa ya ná, ta hla mnduha da hafu.

⁷ Ghalya, ta klam vindafta lu ta tsa zlahu ya, ka magə Musa ta slna tsa zlahu ta kla mndu da mtaku ya. Kulam nda tsaya ná, ta vlaɲvla tsa slna ya ta glaku. Laviɲ a la Isra'ila ta nghu† da kumani wu, kabga ta wudaku kumani katakata. Tsaw, ɲa nzdavata a tsa wudakwani ya wa.

⁸ Had slna Sulkum nda ghuḅa dza'a malaghutá glaku ka tsaya tama rki?

⁹ Ka si tsa slna zlahu ta hla mnduha da mtaku ya, mamu glakwani ya ní, tsa slna Sulkum ta nanaftá

* **3:3** Ngha ta Sabi 24:12. Ngha ta Irmiya 31:33, nda Izekiyel 11:19, 36:26-27. † **3:7** Ngha ta Sabi 34:29-35.

mndu tdukwa ya guli, malaghumala ŋani glaku piyw!

¹⁰ Tsaya tama ná, da na glaku ta malaghuta piyw ndanana ná, haɗ tsa glaku ghalya ya ta mnaku wa.

¹¹ Ka si tsa dza'a kwal kul nzɗavata ya mamu glakwani ya, malaghumala ŋa na dza'a nzaku ŋa kɗekedzen na tama.

¹² Haɗ sana skwi dza'a ŋni difay ma tsa gwadaha ya wu, kabga nda sna aŋni kazlay: Manda tsaya nzakwa tsa skwiha ya kə'a.

¹³ Manda Musa ta bukwanaghutá kuma nda lgut yaha la Isra'ila nghanɗá htakwa tsa glaku ya ma kumani ya a aŋni wa.

¹⁴ Tunɗunwa ghəŋa la Isra'ila. Ha gita, laviŋ a həŋ ta snaŋta tsa kahwathwata ya ta dzaŋə həŋ ta tsa dzratawi ŋa ghalya ya wa. Ta klin a lu ta tsa lgut ya wu kabga laviŋ a lu wu, ba mndu nda ndi'atá vghani nda Kristi kwenkwen.

¹⁵ Kulam gita, ta dzaŋə həŋ ta tsa zlahá Musa ya ná, manda skwi bukwanaf tsa lgut ya ta ŋuduf ta həŋ ya həŋ.

¹⁶ Ama manda skwi ya nda vinda: «Inda mbəɗaghuta mndu ta vgha tvə Mgham Yesu ya ná, dəɗaghuta tsa lgut‡ ya.»

¹⁷ Mgham Yesu ná, Sulkum ya. Ma vəl hada Sulkuma Mgham Yesu guli ná, nda pla vgha mnduha.

¹⁸ Amu demdem, bukwa a kuma mu wa. Manda dalagar ya ta wuɗakwa glakwa Mgham Yesu ta amu. Mgham Yesu ta nzakway ka Sulkum ya ta mbəɗanafta ka nanafta manda va tsatsi, ka

‡ 3:16 Ngha ta Sabi 34:34.

kla amu ta kəma ta kəma ma tsa glakwani ta malaghuta ya.

4

Ghuyama danwa kawadaga nda Kristi

¹ Lazglafta ta faŋnamtá tsa slna ya ma zdakwani, tsaya ta kwal ŋni kul rwa malandugu.

² Had ta ŋana vgha nda ghwadaka skwiha ta magə lu ma difa ma difa, ta pgha hula ŋa mndu wa. Nana a aŋni ta mndu wu, had aŋni ta mbaɗanaftá gwada Lazglafta wa. Katək ná, kahwathwatani ŋa aŋni ta mniginɗa banluwa. Mantsa ya dza'a kəl inda mndu ka dasla kahwathwata ŋni ma ŋuɗufani ta kəma Lazglafta.

³ Ka nda difa na Lfida Gwada ta mnə ŋni na katsi ná, da gwal ta zadinɗá ghəŋa taŋ nzakwa tsi nda difa.

⁴ Sna a həŋ ta na Lfida Gwada ta mnə aŋni na wu, kabga hanafha Lazglafta na ghəŋa hadik na ta ŋuɗufa taŋ, ŋa kwala taŋ kul nghanɗá tsa tsuwadək ta tsuwadaka həŋ, ta sabi ma Lfida Gwada ta ghəŋa glakwa Yesu Kristi ya. Tsa Yesu Kristi ya ná, ka guram nda Lazglafta.

⁵ Ta mnə aŋni ta tsa Lfida Gwada ya ná, gwada ta ghəŋa aŋni a ta mnə ŋni wa. Gwada ta Kristi ta nzakway ka Mgham ŋa aŋni ta mnay. Aŋni, gwal ksaghunatá slna aŋni, kabga nzakwa ŋni mista Yesu.

⁶ Ka Lazglafta mnata ma fitika zlaganaptani ta ghəŋa hadik na: «Ka tsuwadaka tsuwadək ta vli ma grusl*,» ka'a. Va tsa Lazglafta ya ta

* **4:6** Zlrafta 1:3.

tsuwadakaanaftá vli ma ŋudúfa ŋni ŋa tsuwadaka mnduha, ŋa snaŋta taŋ ta glakwa Lazglafta nda ma kuma Yesu Kristi.

⁷ Bəzleghwa tsaf lu nda rβisl aŋni, ta kla tsa ŋərma skwa gadghəl ya. Kəl tsi ka nzakway mantsa ya ná, Lazglafta ta mbranaghatá maga inda skwi, aŋni a wa.

⁸ Dagala dāŋwa ta ghuyaŋnaptá lu, kulam nda tsaya, kdāŋna a wa. Dəgaŋha ŋni ta ghəŋ bađu masani, ta hla a ghəŋa ŋni tida wa.

⁹ Gaŋnapha lu ta iri, ta zlaŋna a Lazglafta wa. Ŋuŋnusha lu ta ima zgi, ta klap a lu ta hafu ma aŋni wa.

¹⁰ Ta wa hdak ŋni inda fitik manda va tsa maganató Yesu ya, kada maravata nzakwa Yesu guli ma vgha ŋni.

¹¹ Ma inda ŋa aŋni ma nzaku ná, ta wa hdak ŋni ta ghəŋa gwada ta Yesu, kada maravata nzakwa Yesu ma na ŋaŋni ma slu'uvgha ta mtaku na.

¹² Mantsa ya ná, nzaku ta wa hdak ŋa aŋni, nzakwa ghuni nda hafu ŋa kaghuni.

¹³ Ka lu vindafta ma deftera Lazglafta na: «Zlghafzlgħa yu ta gwada ta ghəŋa Lazglafta kəl yu ka gwaday†.» Aŋni guli na, zlghafzlgħa aŋni ta Lazglafta manda va tsaya, ta kəl aŋni guli ka mna gwadani.

¹⁴ Nda sna aŋni kazlay: Sli'aganapsli'a Lazglafta ta Mgham Yesu ma mtaku kə'a. Tsatsi guli dza'a sli'aganapta ma mtaku, kabga nda ndi'a vgha ŋni nda Yesu. Ŋa hladamaghatani demdem ta kəmani.

¹⁵ Inda tsa skwiha ta magaku ya ná, ŋa kata kaghuni nzakwani, ŋa sga sli'adamta mnduha

† 4:13 Ngha ta Zabura 116:10.

mutsaftá zɔakatahuɔa Lazglafta. Mantsa tama, dza'a nda ndəgha mnduha ŋa rfa Lazglafta nda ya ŋa zləzlvay guli.

Faftá ghəŋ yeya skwi ma ghəŋa mu

¹⁶ Tsaya ta kwal malandugwa ŋni rwavata. Dər má ta htaku nda hta vgha mu ma ki'a ma ki'a mndani ná, ta lfiɔaku nda lfiɔa vgha mu inda fitik ma Sulkum.

¹⁷ Skwi ta kumə yu ta mnay ná, ki'a yeya na ghuya ɔaŋwa ta ghuyə mu ndanana ka tsa glaku dagala ŋa kɔekedzeŋ ta payamata tsa ghuya ɔaŋwa ya ta tvi ŋa mutsay ya.

¹⁸ Fafta skwi kul nghanɔ́ta iri amu ta ghəŋ, ta skwi ya nghanɔ́ iri a wu. Skwi ya ta nghə iri ná, haɔ ta gɔavata wu, skwi kul nghanɔ́ta iri yeya ta gɔavata ŋa kɔekedzeŋ.

5

¹ Nda sna mu kazlay: Ka zliŋzla lu ta na dumbi ta nzaku mu mida na katsi ná, dza'a bamaf ba Lazglafta ta sana həga ta luwa kə'a. Ta ghəŋa vgha mu dza'a vlamata Lazglafta ŋa kɔekedzeŋ ta luwa ya ta gwada yu ta tsa gwada ya.

² Ta na ghəŋa haɔik ná, ta ksamata ka mamay katakata na tsa həga mu ta luwa, ka vgha mu dza'a nzakway ka lfiɔ ya. Ta gama ta ŋaɔa ghəŋ nda taw nda taw. Ta dər má suɔiɔiɔiva Lazglafta ɔa, ka mu ta mnay.

³ Ka suɔavamasuɔa lu katsi ná, haɔ sulkuma vgha mu dza'a nzaku manda skwi ka fərɔi'u wa.

⁴ Ka tata nzaku mu ma na dumbi mida mu ta na ghəŋa haɔik na katsi ná, tata ŋaɔa ghəŋ mu manda skwi famagha lu ta skwa ndəgaku. Kumay mu

ta dgamata nda na vgha mu ta ghəŋa hađik na a wu, ama ka suđavamata lu nda tsa ta luwa ya, ka bukwamta tsa nda hafu ŋa kđekedzeŋ ya ta tsa ta mtaku ya.

⁵ Lazglafta kaghəŋani ta payaftá amu ŋa mbəđamafta mantša ya. Vlamavla ta Sulkumani guli ŋa gramaftá skwiha dza'a tsi magay ta kəma.

⁶ Tsaya tama, ta kəl mu ka nzata nda fata ghəŋ inda fitik. Aŋ mndani nda sna mu kazlay: Ka ta ma na vgha mu ta na ghəŋa hađik na mu katsi ná, ta di'ŋ mu nda həga mu ya da Mgham Yesu kə'a.

⁷ Ta ngha a mu nda iri karaku wa, nzakwa zlgħay nda ŋuđuf ta nzə mu.

⁸ Manda va tsaya ná, nda fa ghəŋa mu dar. Ta kumay mu ta sli'apta ma na slu'uvgha na ka nzata kawadaga nda Mgham Yesu.

⁹ Dər má tata ghəŋa hađik mu, dər má ta luwa a mu ná, zdəganata mu skwi kumaf maya amu.

¹⁰ Inda amu demdem ná, dza'a lagħala mu ta kəma Kristi ŋa tsamagħatá guma, ŋa zlgħay inda mndu ta nisəla slnani ya maga tsi ma nzakwani ta ghəŋa hađik. Ka đina slnani maga tsi, dza'a zlgħay ta nisəlani, ka đina a slnani maga tsi wu dza'a zlgħay ta nisəlani guli.

Nda ma Kristi slərbapta Lazglafta ta zughu nda amu

¹¹ Ya wya nda sna amu ta skwi ta hgə lu ka zləŋa Mgham Yesu ya, tsaya ta kəl aŋni ka ŋavata ka kasaktá ghəŋa mnduha. Nda sna Lazglafta ta aŋni dar, ta grafta aŋni guli ná, nda sna kaghuni ma ŋuđufa ghuni ta aŋni.

12 Ghubargəltá ghəŋa ŋni a ŋa aŋni ta ghubargəлта da kaghuni wa. Maraghunatá tvi dza'a kəl kuni ka ghuba aŋni ŋa aŋni ta maraghunata, ŋa snaŋta ghuni ta hanaftawi ta gwal ghubaku nda skwa wa iri, ka zlaŋta ya ma ŋuduf.

13 Rgha həŋ ka kaghuni mantsa ta mnə sanlaha ya ra? Dər má mantsa tsi, ŋa vla glaku ŋa Lazglafta nzakwani. Ka mantsa a tsi katək wu má, ŋa kata kaghuni nzakwani.

14 Inda skwi ta magə aŋni ná, ta magay aŋni kabga nda sna aŋni ta dvu ya dvu Kristi ta aŋni. Tsaya ta tiŋwa aŋni guli ta kəma ta kəma. Grafgra aŋni guli kazlay: Mtumta Kristi ta ghəŋa inda mndu kə'a. Inda mndu guli mtumta kawadaga nda tsatsi.

15 Mtumta ta ghəŋa inda mndu, kabga yaha gwal ta nda hafu da nzaku gaghəŋgaghəŋa taŋ, ŋa nzay taŋ ta nzaku ya ta zdəganata. Ka ŋa taŋ mtuta tsi, ka sli'aganaptá Lazglafta.

16 Ndanana tama ná, nghəgla a amu ta mndu manda hamata mnda səla wa. Dər má manda hamata mnda səla si ta ngha mu ta Kristi mndani ná, ndanana tama, nghəgla a amu manda tsaya wa.

17 Tsaya tama, ka si nda ndi'a vgha mndu nda Kristi katsi, nda nza ka lfida mndu. Lula tva nzaku ya si ta nzaku tsi ghalya, mbədavafmbəda ka lfidani.

18 Inda tsahaya ná, Lazglafta ta magata. Ka ghunagatá tsi ta Kristi mtuta ŋa slərɔaptá zughu mataba mu nda tsatsi. Ka vlaŋnatá tsi ta slna dza'a mnanatá mnduha ŋa sagha taŋ slərɔaptá zughu

mataba taŋ nda tsatsi.

¹⁹ Skwi ta mnə aŋni ná, Lazglafta ta magatá slnani nda ma Kristi ŋa slərɔaptá zughu matabani nda inda mndu. Nəvɔgla a ta dmakwa mnduha wa. Kəl tsi ka ghunaftá aŋni ŋa dza'a mnay ŋa mnduha kazlay: Ta kumay yu ta slərɔapta da ta zughu nda həŋ kə'a.

²⁰ Kristi ta ghunaftá aŋni ŋa kla lwa gwaɗani. Lazglafta kaghəŋani ta haga mnduha nda ma wa ŋni. Ma hga Kristi, ta ndəba dzvu yu ŋni ŋa ghuni, slərɔapwa slərɔa ta zughu nda Lazglafta.

²¹ Walaŋ a Yesu Kristi ta gatá dmaku wu, ka nanaftá Lazglafta ka dmaku ta ghəŋa gwaɗata amu, ŋa nzakwa mu ma ndi'atá vgha mu nda tsi, ka gwal tɗukwa ta wa irani.

6

¹ Ndanana ná, ta ksa slna aŋni nda Lazglafta. Kdəkwakdək ta ndəba dzvu ŋni ŋa ghuni, ma ganava kuni ta masfa ta zɗakatahuda Lazglafta ya zlgħaf kuni.

² Ka Lazglafta nda mnduhani na:

«Ma fitikani snaghata yu ta tawa gha.

Ma fitik ŋa mbaghafta, kataghakata yu*,» ka'a.

Wana tsa fitik ya tama ndanana, wana tsa fitika mbaku ya tama guli ndanana.

³ Va a ŋni ta ksafɗa mndu ta aŋni nda dmaku ma slna ta magə ŋni wu, tsaya ta kəl ŋni ka ŋavata ka maga skwi ŋa kwal kul zləmbiŋtá mndu.

⁴ Katək ná, ta maray ŋni ta nzakwa ŋni ka gwal maganatá slna ta Lazglafta ma inda skwi ta magə

* 6:2 Isaya 49:8.

ɲni. Dər ta gay lu ta iri ɲaɲni, dər ta ghuyay lu ta daɲwa ɲaɲni, dər ta gigray lu ta aɲni, ta ksay ɲni ta ɲuduf mida.

⁵ Ta dɔgay lu ta aɲni, ta pghay lu ta aɲni da gamak, ta sli'anafli'a lu ta zlərdawi ka gi dza aɲni, ta ghuyay ɲni ta daɲwa ta maga slna, haɗ ɲni ta faftá hani ta iri baɗu ma sani wu, haɗ ɲni ta daɲtá skwa zay guli wa.

⁶ Ta maray ɲni ta nzakwa ɲni ka gwal kul haɗ sana skwi ɲa tsanavata, ka gwal nda sna ta skwa Lazglafta, ka gwal ksa ɲuduf, ka gwal maga zdaku, ka gwal nda Sulkum nda ghuɓa ma həɲ, ka gwal ta dɔvutá mndu nda ɲuduf turtuk.

⁷ Ka gwal ta mna vərda gwada, ka gwal nda mbakwa Lazglafta ma həɲ. Huzla vula ɲni ma zlaɓa nda zeghwi ná, tsaya kahwathwata.

⁸ Vlaɲnatá glaku ɲa sanlaha, hərtətátá aɲni ɲa sanlaha. Zləzləva aɲni ɲa sanlaha, raza aɲni ɲa sanlaha. Ka gwal tsakalawi ta fata mnduha ta aɲni, tsaw kahwathwata ɲa aɲni ta mnay.

⁹ Manda gwal kul snaɲtá lu ta həɲ ka lu ta ngha aɲni, tsaw va nda sna lu ta aɲni dīnadīna. Mbli a yaha ya ra, ka lu ta ngha aɲni, tsaw ta ndiri aɲni dīnadīna. Gaɲnapha lu tiri, klap a lu nda kla ta hafu ma aɲni wa.

¹⁰ Ma skwi má ɲa basay ɲni ta ɲuduf ya ná, rfu ɲa aɲni ta rfay. Ka pɗu həɲ, ka lu nda aɲni, tsaw nda ndəgha mnduha ta nanaftá aɲni ka gadghəl. Mamu skwa taɲ ra, ka lu nda aɲni, tsaw ɲa ɲni inda skwi demdem.

¹¹ Kaghuni gwal ma Kwareŋt, haɗ sana skwi dīfaghuna aɲni wa, dɔvudva aɲni ta kaghuni katakata.

12 Aŋni a ta kwal kul dɔvaftá kaghuni wu, kaghuni ta tsukwaghutá vgha ghuni tavata aŋni.

13 Manda gwada da ŋa zwanjani ya gwada yu ta na gwada na ŋa ghuni, maraŋnawamara ta dɔvafta kaghuni ta aŋni ma ŋudufa ghuni guli.

Had skwi ta gyanaftá tsuwadak nda gurusl wa

14 Ma guyə kuni ta ghəŋ kawadaga nda gwal kul zlglaftá Lazglafta. Nu ta gyanafta mndu tɔukwa nda mndu ta maga ghwadaka skwi na? Nu ta gyanaftá tsuwadak nda gursl na?

15 Ta ghəŋa wu dza'a dzrafta i Kristi nda Hal-away na? Nu ta gyanaftá mnda zlgħay nda ŋuduf nda mndu kul zlgħafta na?

16 Nu ta gyanaftá həga Lazglafta nda həga skwa wuyay na? Amu ná, həga Lazglafta nda hafu amu, manda ya mna tsi kazlay:

Mataba taŋ dza'a nzamta yu ka wawaku kawadaga nda həŋ.

Ka Lazglafta taŋ ta dza'a nzata yu, ka mnduha da hahəŋ guli kə'a.

17 Tsaya kəl Lazglafta ka mnay ŋa mnduhani kazlay:

Sli'apwa sli'a mataba taŋ, ka dgaghuta kuni ta vgha nda həŋ,

ma ksaŋ kuni ta skwi kul raku,

tsaya dza'a kəl yu ka dzrafta nda kaghuni.

18 Dza'a nzakway yu ka Da ghuni, ŋa nzakwa kaghuni ka zwana da nda kwagha da† guli, ka Mgham Lazglafta nda mbra kə'a ya.

† 6:18 Ngha ta Zlahu 26:12, nda Izekiyel 37:27, Isaya 52:11, Irmiya 31:9 nda Izekiyel 20:34, 2 Samuyel 7:14, Isaya 43:6 nda Huseya 2:1.

7

¹ Zwanama ɗa, ya mantsa ya ka lu tamaftá imi ta sləmən̄ ya ná, sudapma ghəŋa mu ma skwi dza'a ŋriŋtá vgha mu nda ŋudufa mu. Ka kɗanakta mu ta nzakwa mu hezle' ma zləŋa Lazglafta.

Rfay Pwal ta rfu

² Gunəŋnawa guna ta ŋudufa ghuni. Haɗ ya mataba ghuni magana ŋni ta ghwadaka skwi wu, haɗ ya hlaghu ŋni ta səlani wu, haɗ ya tsaghu ŋni guli wa.

³ Tsaghunaghatá guma a ta tsaghunaghata ŋni wa. Manda va tsa mnə ŋni ya ná, ɗvuɗva aŋni ta kaghuni. Dər má ŋa mtuta tsi, dər má ŋa nzaku nda hafu a tsi ná, haɗ skwi dza'a dgamata wa.

⁴ Haɗ yu nda mahulhula ndanu ta ghəŋa kaghuni wa. Ta ghərɓaku yu ta kaghuni. Dər má ghuyghuya yu ta ɗaŋwa ná, nda lɓa ŋudufa ɗa, ta rfu yu.

⁵ Dər ma fitika ɓhadaghata ŋni da luwa Mekaduniya ná, haɗ vgha mbi'aŋni wa. Ghuya ɗaŋwa dər ndiga ndiga yeya ta slanaghata. Gruŋnus gra mnduha, ta zləŋ ŋni ma ŋuduf.

⁶ Mbaɗa Lazglafta ya ta lɓa ŋudufa gwal nda kɓa ka lɓaŋnatá ŋudufa ŋni ma ɓhadaghata Titus.

⁷ Tsa ɓhakta Titus yeya a ta lɓaŋnatá ŋudufa ŋni wu, mnaŋnamna guli ká kuni lɓanatá ŋudufani. Rusaŋnaf rusa ká kuni ta kuma nghəgləŋtá i'i, ká kuni ta haga maɗər, ká kuni ta lmiha ta lmu kəl yu ka va rfu katakata.

⁸ Nda sna yu kazlay: Nda gurɗa ŋudufa ghuni ta ghəŋa tsa ɗelewer vindaghunaf yu ya kə'a mndani,

haga a yu ta madər ta ghəŋani wa*. Aŋ mndani, haganhaga yu ta madər ma fitik rets, nghadapər yu ta gurdatá ɲudufa ghuni ta ghəŋa tsa delewer ya.

⁹ Ndanana ná, ta rfu yu ta ghəŋa tsa delewer vindaghunaf yu ya. Taghəŋa vəl gurdaɣhunaf tá ɲuduf a ta rfa yu ta rfu wa. Ta rfu yu, kabga tsa gurdatá ɲudufa ghuni ya ta klaghunaktá mbədanaf tá ɲudufa ghuni ka paya tva ghuni. Har tsa gurdatá ɲudufa ghuni ya ma ghəŋa Lazglafta. Tsaya tama, haɗ sana dmaku magaghuna ɲni dekdək wa.

¹⁰ Gurdatá ɲuduf manda ya ta kumə Lazglafta ná, ta mbədanaf mbəda ta ɲuduf ɲa mbafta, ɲa kwala lu kul haga madər. Gurdatá ɲuduf manda ɲa gwal ma ghəŋa haɗik ná, mtaku ta klakta tsi.

¹¹ Nghawangha ta skwi klaghunak tsa gurdatá ɲuduf manda ya ta zdəganatá Lazglafta ya ɓa, nghawangha ká kuni ta ɲavata ka payanatá nzaku, ka tsalaptá ghəŋa ghuni mida kə'a ta husaghunata, ká kuni ta zləŋay, ká kuni ta mama nghanjá i'i, ká kuni ta kuma maga skwi ta zdəganatá Lazglafta, ká kuni ta fata ghəŋa ghuni ka zlahá mnda dmaku. Ma maga inda tsa skwiha ya maraŋta kuni kazlay: Ta haɗ kuni ma tsa skwiha ya wu kə'a.

¹² Tsa delewer vindaghunaf yu ya ná, vindaghunaf a yu ta ghəŋa mndu ta gatá dmaku dər ta ghəŋa ya gana lu ta dmaku wa. Kəl yu ka vindaghunaf tá ná, vindaghunaf vinda yu, kabga ɲa maraŋta ghuni kahwathwata ta kəma Lazglafta kazlay: Nda fa vgha ghuni ka ɲaŋni kə'a. Tsaya skwi ta ksaŋnamtá ɲuduf.

* 7:8 Ngha ta 2 La Kwareŋt 2:3.

¹³ Ta ghəŋa tsa skwi ta lbaŋnatá ŋuduf ya guli ná, ta rfu ŋni katakata nghər ŋni ta rfa Titus, kabga zdánafta kaghuni demdem ta ŋuduf.

¹⁴ Ghubanghuba yu ta ghubakwa da ta kaghuni ta kəmani. Ndanana tama ná, sabsa yu ma hula má dza'a ksutá i'i. Gwada ta gdata aŋni ta mnaghunata ná, kahwathwata nzakwani. Manda va tsaya guli ná, tsa ghubay ghubu ŋni ta kaghuni ta kəma Titus ya guli ná, kahwathwata nzakwani.

¹⁵ Havaptani ka tsa zləŋata zləŋa kuni, ka slavaptá kuni ka tsu'afta nda ya ka kuni fata ghəŋa ghuni ka snanatá gwadani ya ná, ta sganaghasga ta yifatá kaghuni ma ŋudufani.

¹⁶ Ta rfu yu, nda fa ghəŋa da ta kaghuni ma inda skwi.

8

Katəŋtá gwal zlghay nda ŋuduf ma Ursalima

¹ Zwanama da, ta kumay ŋni ta mnaghunatá skwi maga zdakatahuda Lazglafta mataba Igliz ta hadika Mekaduniya.

² Ma ghuya danwa ya ta ghuyə həŋ katakata, ka rfu həŋ ta rfu katakata, kulam nda nzakwa taŋ dgər ka pdu, ka vlatá həŋ ta skwi dagala ŋa katəŋtá sanlaha.

³ Ka i'i ta mnaghunata ná, vlavla həŋ ka ghəŋa taŋ ta skwi manda ya klaf mbrakwa taŋ. Ka vlatá həŋ ha ka malaghuta. Ka ghəŋa taŋ sagha həŋ

⁴ da daway da aŋni ka ndanfa kazlay: Ta kumay aŋni ta nzakway tekwa mataba gwal ta katəŋtá gwal zlghay nda ŋuduf ta hadika Yahuda kə'a.

⁵ Tsa skwi vla həŋ ya ná, vlavla həŋ ka malaghutá skwi ya má si ta ndanu aŋni. Tinjəl

ghəŋa taŋ vlaŋ həŋ ta Mgham Yesu karaku, tahula tsa guli ka tsu'aftá həŋ ta maga skwi ya ta mnanata ŋni ta həŋ, manda ya ta kumə Lazglafta.

⁶ Tsaya kəl ŋni ka ndəbanatá dzvu ta Titus ŋa labə da kdɪntá tska tsa skwi ya da kaghuni kabga tsatsi ta zlafta.

⁷ Ma inda skwi ná, galipi kaghuni ka sanlaha. Galipi kuni ma zlghay nda ŋuduf, ma mna gwada Lazglafta nda tvani, ma sɔntá kahwathwata, ma ŋavata ghuni ka maga slna Lazglafta, ma dɔvutá ya dɔvu kuni ta aŋni. Ya mantsa ya tsi ya tama, magawamaga ta tsa ŋərma slna ya nda ŋuduf turtuk.

⁸ Mbla kaghuni a ta mbli yu wu, snaghunamta snaghunam yu ya ka sanlaha ta ŋavata ka vlay. Ma tsaya guli dza'a kəl kaghuni ka maraŋta kazlay: Dɔvudva kaghuni kahwathwata guli ta katanťá sanlaha kə'a.

⁹ Nda sna kaghuni ta zdakatahuda Mgham Yesu Kristi. Tsatsi ná, galipi ya, ka niŋťá tsi ta ghəŋani ka pɔfu ŋa naghunaftá kaghuni ka gadghəl nda ma tsa pɔani ya.

¹⁰ Wya skwi ta raghunata ta ndanu yu: Kda ná, tiŋəl kaghuni ta kuratá katanťá gwal zlghay nda ŋuduf ta hadika Yahuda, gi ka vlatá kuni.

¹¹ Ndanana guli ná, dɪna ka kdɪnta ghuni ta tsa zdakwa ghuni ya kura kuni ta vlay daga taŋtaŋ ya. Ka vla kuni manda ya klaɔ mbrakwa ghuni.

¹² Ka nda ŋuduf turtuk klafta ka ta skwi klaɔ mbrakwa gha ka vlata katsi ná, zdəganazda ta Lazglafta. Dawa a ta skwi kul had da kagha wa.

¹³ Nza a kazlay: Ka klaghuta kaghuni ta ndəgaku ta ghəŋa sanlaha, ta ghuyə kaghuni ta daŋwa kə'a wa. Ka guram ka lu, ka i'i.

14 Ndanana ná, ta mamu skwi ma dzvu da kaghuni, dina ka katan̄ta ghuni ta gwal kul had skwi ma dzvu da həŋ. Bađu p̄day kaghuni ya guli, ka mamu tsi da hahəŋ ya, ɲa katay tan̄ ta kaghuni. Mantsa tama, ka guram kuni.

15 Ka gwada Lazglafta na:
«Fərtu a ɲa mndu ta tskanata dagala wu,
htu a ɲa mndu ta tskanata kwitikw guli wu*,» ka'a.

I Titus nda grahani

16 Ta rfay ɲni ta Lazglafta ta vlaŋtá ndanu ta Titus, ka fatá tsi ta ghəŋani ɲa katagħunata manda va ɲaŋni.

17 Tsu'aftsu'a Titus ta ndəba dzva ɲni ya ndəbana ɲni ɲa labə da kaghuni. Makdaku aŋni ka gwadganata ná, fufa tsatsi ta ghəŋani, yifuyifa ma ɲudufani, kabga d̄vuđva ta katagħunata.

18 Wya ɲni ta ghunadaptá sana zwanama kawadaga nda tsi. Tsa mndu ya ná, ta ghubay inda Igliz, kabga snan̄tani ta mnay nda tvani ta Lfidá Gwada.

19 Tsaya yeya a ta kəl ɲni ka ghunay wu, ghunafghuna Igliz guli mista ɲni, ɲa magəgaŋnatá na slna ɲa kata mnduha Lazglafta na. Tsəna slna ná, ta vlay ta glaku ɲa Mghama mu Yesu. Ta maray guli kazlay: Ta kumay ɲni ta katan̄tá mnduha kə'a.

20 Nana katu dagala ta vlata mnduha na ná, ta kumay ɲni ta ɲanata dina ɲa wara hlawa mnduha ta ghəŋa aŋni ta ksa slna nda tsi.

21 Skwi dina ta kumə aŋni ta magay. Ta wa ira Mgham Yesu yeya a wu, nduk nda ya ta wa ira mnduha tani.

* 8:15 Ngha ta: Sabi 16:18.

²² Wana ŋni ta ghunaftá sana zwanama guli kawadaga nda həŋ. Nda kđá fitika ŋni ta dzəghaŋta ma slnaha kavghakavgha. Ka nghadaptá ŋni ná nda fa ghəŋani ŋa maga slna. Ndanana manda sŋaŋtani ta ghuba kaghuni ta ghubu lu ná, ka fəglatá tsi ta ghəŋani.

²³ Titus ná, gratá ksa slna đá ya. Kawadaga nda tsi ta maga ŋni ta slna kata kaghuni. Yeya zwanamaha his kawadaga nda Titus ya guli, Igliz ta zabaptá həŋ, ka ghunaftá həŋ da kaghuni. Ta vlay slna taŋ ta glaku ŋa Kristi.

²⁴ Maranaŋwa mara ta həŋ ká kuni đvutá həŋ kahwathwata, ŋa sŋanaghatani ta inda Igliz, dza'a kəl həŋ ka sŋaŋta kazlay: Kahwathwata tsa ghubay ta ghubu ŋni ta kaghuni ya kə'a.

9

Ta đvay Lazglafta ta mndu ta vla skwi nda rfu

¹ Ta ghəŋa gwada ta katu ŋa gwal zlghay nda ŋuduf ná,

² Dər má vindaghunaf a yu wu ná, nda sna yu nda fa ghəŋa ghuni kə'a. «Daga kđá ta fata gwal zlghay nda ŋuduf ta hadika Akaya* ta vgha taŋ ka vla tsa katu ya,» ka i'i ghubutá ghubakwa đá ta kaghuni da gwal ta hadika Mekaduniya. Na tsa kulaŋta đá mantasa ta gwada ta kaghuni ya ná, ka sli'anaftá tsi ta wər inda taŋ, ka vlay.

³ Dər má mantasa tsi, wya yu ta ghunadaptá tsa zwanamaha ya ŋa kataghunata. Ka tskanata kuni ta tsa ŋa ghuni katu ya manda ya mna yu, yaha tsa

* 9:2 Ngha ta 2 La Kwareŋt 1:1.

ghubughuba ŋni ta kaghuni ta ghəŋani ya da nzata ka bətbət.

⁴ Ka waya ka skwi ka bhadaghata ŋni da kaghuni kawadaga nda la Mekaduniya, ta tska a ŋa ghuni wu katsi, dza'a ksuxsa ta aŋni ka hula, kabga nda ghada mnanata ŋni ta həŋ kazlay: Nda fa vgha kaghuni kə'a. Mal kaghuni dza'a bəsa hulani guli.

⁵ Tsaya kəl yu ka ndanapta kazlay: dīna ka ghunadapta da ta tsa zwanamaha ya ta kəma ta kəma da kaghuni makdaku yu labə kə'a, ŋa kataghunata ka tsakanatá tsa ŋa ghuni katu ghada kuni ta taftá imi ta sləməŋ ya, ŋa slanaghata da ta tskatani. Tsaya dza'a maraŋta kazlay: Nda ŋuduf turtuk vlata kuni, mblaf nda mbla a lu ta kaghuni wu kə'a.

⁶ Wya skwi ŋa havapta ghuni: Ka sira a pghamta mndu ta hulfa ma vwah wu ná, sira a dza'a tskata tsi ta skwi ma tsa vwah ya guli wa. Ka dagala pghamta mndu ta hulfa ma vwah ná, dagala dza'a tskata tsi ta skwi ma tsa vwah ya guli.

⁷ Tsa katu ya ná, ka vla mndu manda ya ndanap tsi ma ŋudufani. Nda mtsiriu' a wu, tkwe' a guli wa. Lazglafta ná, ta dṽay ta mndu ta vlay nda rfu.

⁸ Mamu Lazglafta nda mbrakwa faghunaghatá gasifa ŋa gdata ghuni ta mutsa inda skwiha ŋa maga ŋa ghuni ma slna, ŋa pďakwani ŋa maga inda ŋərma slnaha guli nda tsi.

⁹ Nda vinda ma gwaďa Lazglafta kazlay:

«Ta vlidiŋ vla ta skwiha ŋa gwal ka pďu, ta gdavagda zdakwani† kə'a.»

¹⁰ Lazglafta ta vlanťa hulfa ta mndu ŋa sləgay, tsatsi guli ta vlanťa skwi ŋa zay. Tsatsi guli dza'a

† 9:9 Ngha ta Zabura 112:9.

vlaghunatá inda hulfa ta kumə kuni, ɲa tƒaghu-naghatani ta wi ta ghəŋani ɲa sgakwa dza'a ghuni ta kəma ta kəma ma maga zɔaku.

¹¹ Ƒa gdatani ta tƒaghunaghatawi ma inda skwi, ɲa nzakwa ghuni ka gwal ta muvla inda fitik. Ƒa rfay ndəghata mnduha ta Lazglafta ta ghəŋa katuha ya ta vlata həŋ nda ma dzva ɲni.

¹² Tsəna katu ta vlata kuni na ná, katanɲá gwal zlgħay nda ɲuɖuf yeya a ta magu tsi wu, ta sli'anafsli'a ta mnduha ɲa va rfay tan ta Lazglafta.

¹³ Tsa slna dza'a kuni magata ya dza'a maranɲá nzakwa ghuni, ɲa zləzlvay tan ta Lazglafta ta ghəŋa snata ghuni ta Lfidá Gwada Kristi. Dza'a zləzlvay həŋ guli kabga vəl dɔay ghuni ta skwa ghuni nda həŋ, ta vlay kuni guli ɲa sanlaha.

¹⁴ Dza'a magay həŋ ta du'a da Lazglafta ta ghəŋa kaghuni, ɲa mamay tan ta kaghuni kabga tsa zɔaku ta malaghutá mbraku magaghuna Lazglafta ya.

¹⁵ Rfamarfa ta Lazglafta ta ghəŋa mbəhu ya mbəhama tsi kul mnavata nda wi ya.

10

Katay Pwal ta ghəŋani da gwal ta tsaftá gwada tida

¹ I'i Pwal kaghəŋa ɔa, ta ndəba dzvu yu da kaghuni, nda hanatá ghəŋ nda zɔaku manda ɲa Kristi. Ka lu ta mnay ta i'i ná, ka mataba ghuni yu ya ná, leɓtekwa yu, ka haɖ yu mataba ghuni ya guli ná, ta sidi yu, ka lu.

² Ta ndəbaghunandəba yu ta dzvu, yaha kuni gidiftá sidi ɓhadaghar yu da kaghuni, kabga dza'a

gay yu kahwathwata ta sidi nda tsa gwal ta ngha aŋni kazlay: Slna slu'uvgha ta magə həŋ kə'a ya.

³ Aŋ mndani, mnda səla aŋni, tsaw vulu manda ŋa mnda səla a ta vulu aŋni wa.

⁴ Huzla ta kəl aŋni ka vula tsa vulu ya ná, huzla ta kəl mnda səla ka vulu a wa. Lazglafta ta vlaŋnatá tsa ŋaŋni huzla nda mbra ta zadánatá vla dífa ghumaha Lazglafta ya. Ta zadánazada ŋni ta ghwadaka ndanu ta ndanu mnduha.

⁵ Ta ŋarapŋara ŋni ta inda ghwadaka ndanuha ta ndanata gwal ta gla ghəŋ ta pya snaŋtá Lazglafta. Ta gwadáy aŋni ta gwada ŋa ksanaktá ndana mnduha ŋa sna gwada Kristi.

⁶ Ka snasna kaghuni katsi ná, nda fa vgha aŋni ŋa dvanaghatá gwal kul snay mataba ghuni.

⁷ Nghawangha ta skwi ta magaku ba! I'i ná, ŋa Kristi yu, ka ká mndu, ka vriŋvra tsi ta ndanu katsi ná, dza'a nda ngha kazlay: ŋa Kristi aŋni guli kə'a.

⁸ Vlihavla Mgham Yesu ta glaku ŋa sladaghu-nafta, ŋa zlambighunista a wa. Ghubaŋ ghuba yu ta ghubakwa da nda tsaya, had tsaya dza'a ksa i'i ka hula wa.

⁹ Ma ndana da ná, zba gagaghunaftá zləŋ a ta zbu yu nda tsa delewera da ya wa.

¹⁰ Aŋ mndani, ka sanlaha ta mnay na: «Vinday Pwal ta delewer ŋa mu ya ná, tsəna skwi nda bla magay na kə'a ta vinday, nda sidi nda sidi kay guli. Saghani da taba mu kay guli ná, had ta gwada nda mbraku wu, had hayhaya gwada ta gwadata tsi kay guli wu,» ka həŋ.

¹¹ Dina ka snaŋta tsa mndu ta mnay mantasa ya kazlay: Ka nu vindam ŋni ma delewer ŋni ma nzakwa ŋni di'ŋŋ nda kaghuni ya ná, manda va

tsaya dza'a maga ŋni ta slna ŋni laghar ŋni da kaghuni kə'a.

¹² Blubla aŋni ka hahəŋ! Si wa aŋni ŋa gara vgha nda həŋ na! Hahəŋ ka ghəŋa taŋ ta klaftá ghəŋa taŋ ka gara ghəŋa taŋ. La rghaha!

¹³ Ghuba a aŋni ta ghəŋa ŋni ka malaghutá ya ta raku wa. Ma kuraghuta vli granaf Lazglafta ta maga aŋni ta slna ŋni. Kuraghwa tsa vli granaf Lazglafta ya tsa kəl aŋni ka labə da kaghuni ya.

¹⁴ Ma laba ŋni da kaghuni ná, tsughwadaghu a ŋni ta kuraghuta tsa vliha kuraŋna tsi ya wa. Tiŋəl aŋni ta klədaghunaghatá gwađa Kristi.

¹⁵ Had aŋni ta Pak kuraghuta vli vlaŋna lu, ka ghərɓaku ta ghəŋa magatá slna sanlaha wa. Skwi faf aŋni ta ghəŋ tida ná, má ka sgavaghasga zlghay nda ŋudufa ghuni, ka sgavaghata slna ŋni mataba ghuni manda ya kuraŋna* Lazglafta,

¹⁶ ŋa dza'a ŋni mna Lfida Gwađa ma sana hadikha di'in nda kaghuni. Va a ŋni ta dza'a maga slna ma vla ksa slna sanlaha, ŋa ghərɓay ŋni ta ghərɓaku ta ghəŋa slnaha ghada hahəŋ ta magata wa.

¹⁷ «Ka ta kumay mndu ta ghərɓaku katsi ná, ka ghərɓa tsi ta ghərɓakwani ta Mgham Yesu†» ka lu ta mnay.

¹⁸ Mndu ta ghuba ghəŋani a ta rfu lu wa, mndu ta ghubu Lazglafta ya.

11

I Pwal nda ghwadaka gwal ghunay

* **10:15** Ngha ta Ruma 15:17-21. † **10:17** Ngha ta Irmia 9:23, 1 La Kwareŋt. 1:31.

¹ Ka ksa kuni ta ŋuɗuf nda i'i, wana yu dza'a gwada ka rghargha. Manda va tsaya na, ka ksa kuni ta ŋuɗuf.

² Ta draku yu ta ghəŋa kaghuni manda ŋa Lazglafta. Kristi zə'ala dzugwa ghuni, ka yu ka vlaghunata. Ta kumay yu tama ta nzata ghuni nda ghuɗa, ŋa vlata da ta kaghuni manda ya ta vlə lu ta makwata patsapatsa ŋa zə'al dzugwani ya.

³ Skwi ta zləŋ yu kweŋkweŋ na, duŋwa lu da baraghatá kaghuni, da tsaghutá kuni ta tsa vərɗa ndi'atá vgha ghuni nda Kristi ya, da nzaku tsi manda ŋa Hawa lagha nahadik da barafta nda hidakwani ya na, ka yu.

⁴ Zləŋa da guli na, kabga dər wati ma mndu ta lagha tagha skwi ta ghəŋa Yesu tskəm nda tsa ŋaŋni taghaghunaf ŋni ya na, gi ta tsu'ay kuni. Mnaghunaha ta gwada ta ghəŋa Sulkum tskəm nda ya zlghaf kuni, ta tsu'ay kuni. Mnaghunaha ta gwada tskəm nda Lfida Gwada ya zlghaf kuni guli, ta tsu'ay kuni.

⁵ Ka mghama gwal ghunay ta ngha kaghuni ta tsa mnduha ya, ama grafgra i'i kazlay: Walaŋ a həŋ ta malaghutá i'i wu kə'a.

⁶ Aŋ mndani, pərɗaf a yu ta snaŋtá gwada wu, ama nda sna yu ta skwi ta gwadə yu. Ma inda skwi magə ŋni na, maraghunamara ŋni dər nda ta tva wati ma skwi tsi.

⁷ Ma fitika mnay da ta Lfida Gwada Lazglafta ŋa ghuni na, ka mbalay si ta mnaghunata yu. Ka vraganata yu ta ghəŋ, kabga ŋa ŋlaghunaf. Nda nza tsa ka dmaku ra?

⁸ Ma tsa fitika magay da ta slna ŋa ghuni ya na, sanlaha ma Igliz si ta nghapta ka i'i. Ŋa taŋ ma

skwi tskəgudunus yu ta həŋ ka maga slna ŋa ghuni.

⁹ Ma tsa nzakwa da da kaghuni ya, ta pdatá yu ta skwi ná, haɗ yu ta daway da kaghuni wa. Zwanama ta sabi ta haɗika Mekaduniya ta klidikta skwi ta pdata yu. Ma tsa fitik ya, faghunagha a yu ta ndəgaku wa. Manda va tsaya guli dza'a kɗaŋta yu ta kwal kul dawutá vli da kaghuni.

¹⁰ Ta ghubakwa da yu nda tsaya, haɗ mndu ta inda haɗika Akaya* dza'a pyaftá i'i wa. Na skwi ta mnə yu na ná, kahwathwata da ta mna yu ma hga Kristi ta nzakway ma i'i.

¹¹ Kabgawu kəl yu ka mnay mantse na? Kwala da kul dɗutá kaghuni ra? Nda sna Lazglafta ka-zlay: Dɗudɗa yu ta kaghuni kə'a.

¹² Manda va na kwala da kul tsu'aftá skwi da kaghuni na ná, manda va tsaya dza'a kɗaŋta yu, kabga yaha tsa ghwadaka gwal ghunay ya da mutsaftá ghurum ŋa ghərbaku kazlay: Manda va ŋaŋni ta maga tsi ta slna kə'a.

¹³ Vərdá gwal ghunay a tsa mnduha ya wa. Slna nana mndu ta magə həŋ. Manda gwal ghunay Kristi ka həŋ ta klaftá ghəŋa taŋ.

¹⁴ Skwa ndərmimay a tsaya wa! Halaway ka ghəŋani guli ná, ta klafta ta ghəŋani ka niŋta manda duhwala Lazglafta ta wudaku.

¹⁵ Skwa ndərmimay a klafta tsa gwal ta maganata slna ya ta ghəŋa taŋ ka niŋta manda gwal ta tagha vərda skwi ŋa mnduha wa. Ma kɗavaktani ná, dza'a mutsay həŋ ta nisəla taŋ ka gragra nda slna taŋ ya maga həŋ.

Ghuya daŋwa Pwal

* **11:10** Akaya: Ngha ta 2 La Kwareŋt 1:1.

16 Ka yu ta vrəgliŋtá mnay ná, ma fa kuni ta i'i manda rgha. Ka si fafa kuni ta i'i manda tsaya, ka nza yu ka tsa rgha ya, ŋa laviŋta i'i ta ghərɓaŋta ghərɓakwa da guli.

17 Na gwada dza'a yu mnay na ná, dza'a gwadə manda ya ta zɗəganatá Mgham Yesu a yu wu, manda va ŋa mndu ka rgha dza'a gwada yu. Grafgra yu ta skwi dza'a ghərɓə yu ta ghərɓaku tida guli.

18 Tsəhala nda ndəgha mnduha ta ghərɓaku manda ŋa slu'uvgha ya ní, i'i guli ná, dza'a ghərɓay yu mantsa ya.

19 Nda hida kaghuni kahwata, ta ksanatá ŋuduf ka tsu'aftá la ka rgha nda rfu.

20 Ta rfu kuni nda fata mndu ta kaghuni ka vu'a taŋ. Ta rfu kuni nda zata mndu ta kaghuni. Ta rfu kuni nda ksamta taŋ ta kaghuni ma dzva taŋ. Ta rfu kuni nda nzaghunaghata taŋ. Ta rfu kuni nda dzuɓaghunata taŋ. Ta ksay kuni ta ŋuduf ta ghəŋa indani.

21 Ta ksə ka hula mnay ta aŋni, traptra aŋni ta magay manda tsaya. Ndanana ná, dza'a gwaday yu ta gwada manda ŋa rgha.

Ka si ta ghərɓaku sanlaha ya ná, dza'a ghərɓay i'i guli ta ghərɓaku.

22 Ka la Hebru hahəŋ, mantsa ya i'i guli. Ka la Isra'ila hahəŋ, mantsa ya i'i guli. Ka zivra Abraham hahəŋ, mantsa ya i'i guli.

23 Ka gwal ksanatá slna ta Kristi hahəŋ, wana yu dza'a gwada manda mndu nda ksa da halaway: Malaghumala yu ta hahəŋ dekdək. Ma vəl hərfaku tsi, ndada a hərfuta yu wa. Ma lamə da gamak tsi, ndada a lama yu wa. Ma mutsaftá dzu tsi,

malghumala ŋa ɗa ka ŋa taŋ. Lagha ta wa hɗak tsi, mbɛɗava a ŋa ɗa wa.

²⁴ Hutaf sɛla ɗa ta mutsaftá slɛvu† fwadɓbsak haɗ turtuk wu, ɗa la Yahuda.

²⁵ Hkɛn sɛla lu ta ɗgaptá i'i, turtuk sɛla lu ta zlɛzlɛrtsatá i'i, hkɛn dɛɗaghata da drɛf nda kwambalu. Vagha vagha yu turtuk nda hani tani ta mghama drɛf.

²⁶ Ma wawakwa ɗa nda sɛla tazlay ná, dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu ma zalaha, dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu da la gɛnda, dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu da la ini, dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu da gwal kul snaŋtá Lazglafta. Dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu ma luwaha nda ya tahula luwaha. Dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu, ta drɛf. Dagala ghuya ɗaŋwa su'u yu da zwanamaha ka ghwadak.

²⁷ Tazlay ná, ta hɛrfuhɛrfa yu, ta duda vgha ɗa ta maga slna, haɗ yu ta faftá hani ta iri baɗu ma sani wu, baɗu ma sani ta dzay maya nda ndala ta i'i, haɗ yu ta mutsaftá skwa zay baɗu ma sani wu, ta dzay mtaɓl ta i'i, ta pɗapɗa yu ta lgut ŋa fafta ta vgha.

²⁸ Zlaŋha lu ta hamatani, mala skwi ma ghɛŋa ɗa ná, ta ndanay yu ta inda Igliz inda fitik.

²⁹ Htuta mbrakwa mndu ya ná, manda skwi i'i ya kaghɛŋa ɗa. Zlɛmbamtá mndu ma dmaku, ndaɗa a kɛ'a ta dra i'i ta wa ŋuɗuf wa.

³⁰ Ka skwi ŋa ghɛrɓay ɗa tsi katsi ná, hta ta mbrakwa ɗa skwi ŋa ghɛrɓay ɗa.

³¹ Nda sna Lazglafta Dani ma Mghama mu Yesu ta zlɛzlvu lu ŋa kɛkedzen ya kazlay: Tsakala a yu

† 11:24 Ngha ta Vrafta ta Zlahu 25:3.

ta wi wu kə'a.

³² Ma fitika nzakwa da ma luwa Damas ná, mbaɗaka ŋumna ya ta ksa slna mista mgham da-gala ta hgu lu ka Aritas, ka pghatá mnduha ta watgha luwa Damas ŋa ɗakwatsa i'i.

³³ Ama, ka habaftá lu ta tɓaŋ ta tughuba ka famta i'i mida, ka fagihata nda ta sana ghurum ta muhula luwa. Mantsa ya ndapta‡ yu ma dzvani.

12

Ta rfu Pwal nda ghuyayni ta ɗaŋwa ta ghəŋa Kristi

¹ Nda nza tkwe' ka ghərɓay da ta ghərɓaku dər ra a tsi. Ndanana tama, dza'a gwada yu ta ghəŋa skwi maridɨŋ Mgham ka sɗaɗimta.

² Mamu sana mnda zlgħay nda ŋuɗuf klagħa Lazglafta ta mahkəna luwa. Ta magay na ta gh-waŋpɗə fwaɗa vakwani. Ka va klagħa tsakwam tsi tama, sna a yu wa. Ka va maranaŋ nda mara tsi, sna a yu wu, Lazglafta yeya nda sna.

³ Manda va tsaya ná, klagħakla Lazglafta ta tsa mndu ya da luwani. Ka va klagħa tsakwam tsi tama sna a yu wu, ka va maranaŋ nda mara tsi, sna a yu wu, Lazglafta yeya nda sna.

⁴ Ma tsa lafani da hada ya, ka sɗaŋtá tsi ta gwadaɗa ya kul laviŋtá lu ta rusay. Vlaŋ a lu ta tvi ta mnda sɗala ŋa vriŋta mnay guli wa.

⁵ Tsa mndu ya ŋa da má dza'a ghubay. I'i taɗa, htatá i'i ŋa da ta dza'a ghubay kwenkwenj.

⁶ Ka má ta kumay yu ta ghuba ghəŋa da ná, ma nza a yu ka rgha wu, kahwathwata má dza'a yu

‡ 11:33 Ngha ta Slna gwal ghunay 9:23-25.

mnay. Ta warə nda wara yu ta ghuba ghəŋa da kabga yaha lu da klaftá i'i ka malaghuta ka skwi ya ta nghan̄ta lu ta i'i ta magay, ka skwi ta snan̄ta lu ta sabi ma wa da a tsi.

⁷ Kada kwala yu ta ghərɓaku ta ghəŋa tsa skwa ndərmimay katakata mariha Lazglafta ya ná, ka fađim̄tá lu ta mbraz ma vgha ta nzakway manda duhwala halaway ghunaf lu ŋa dzadzudusta, ŋa pyaftá i'i ka ghərɓaku.

⁸ Hkən səla da ta maga du'a má ŋa klin̄ta Lazglafta ta tsa daŋwa ya.

⁹ «Vlaghavla yu ta zdakatahuda da, prək ka nda tsa, ma hta ta ŋa gha ma mbraku ta maravata ŋa da ma mbraku,» ka'a nda i'i. Mantsa tama, mal ghərɓay da ta ghərɓaku ta ghəŋa hta ta mbrakwa da kada bukwamta mbrakwa Kristi ta i'i.

¹⁰ Tsaya tama ta kəl yu ka rfu nda hta ta mbrakwa da, nda raraza i'i ta rarazə lu, nda giri ta gə lu ŋa da, nda ghuya daŋwa ta ghuyə lu ŋa da, nda skwiha ya ta dza i'i ma vgha ta gwada ta Kristi. Ma tsa hta ta i'i ya ta mutsafta yu ta mbraku.

Ndana Pwal ta ghəŋa gwal zlḡhay nda ŋuduf ma Kwareŋt

¹¹ Manda mndu nda ksa da halaway gwadata yu ta tsa gwada ya. Kaghuni ta mblaftá i'i guli. Kaghuni a ma dza'a ghuba i'i ra? Had skwi htap i'i ka tsa gwal ghunay ghuni dagaladagala ma kaghuni ya, dər má had hayhaya da wa.

¹² Njizla ta maran̄tá nzakwa da ka mnda ghunay ná, nda ngha kuni ta ksa ŋuduf ksə yu, nda ngha kuni ta mandərmimi nda mazəmzəm nda ndəghata sanlaha ma skwi ma fitika nzakwa da da kaghuni.

¹³ Nahgani laghu yu maganatá sanlaha ma Igliz, kul magaghunata yu ta kaghuni na? Aya! Mamu skwi kul magaghunatá yu, dawañ a yu ta katihata ghuni wa. Plihawapla ta dmakwa da ta ghəŋa tsaya.

¹⁴ Nda fa vgha da ŋa labə da kaghuni ŋa mahkəna səla. Ka labla yu, skwa ghuni a ta psə yu wa, vərda kaghuni ta psə yu. Tazlay ná, zwani a ta tskanatá skwi ta dadaha wu, dadaha ta tskanatá zwani.

¹⁵ I'i ná, nda rfu dza'a vlaghunata yu ta inda skwa da nda ghəŋa da tani ŋa kata kaghuni. Dza'a htanaghuta nda hta kaghuni ta dʋutá i'i kabga dʋuta da ta kaghuni ra?

¹⁶ Nda sna kaghuni kazlay: Dawa a yu ta katihata ghuni wu kə'a. Ama ka sanlaha mataba ghuni ta mnay ná, hiduhida Pwal, nənɔapnənɔa ta amu, ka həŋ.

¹⁷ Kinawu nənɔapta yu ta kaghuni tama? Ari mamu ya mataba tsa mnduha ghunadap yu da kaghuni ya, ta gataftá skwa ghuni ka kladikta na?

¹⁸ Ndəɔana ndəɔa yu ta dzvu ta Titus ka labə da kaghuni, ka ghunaftá yu ta sana zwanjama guli mistani*. Ma tsa laba Titus da kaghuni ya ná, mamu skwa ghuni gatugadughunus tsi ra? Ta tva turtuk a mbaɔa ŋni ta mbaɔa nda Titus ra?

¹⁹ Ka waya ka skwi nda kda fitika ghuni ta ndanay kazlay: Ta zba wadapta ghəŋa ŋni da kaghuni ŋni kə'a. Mantsa a wu! Ta kəma Lazglafta ta gwada ŋni ta gwada manda ya ta kumə Kristi. Graha da ya ta dʋu yu, inda tsa skwiha ta magə ŋni ya ná, ŋa ŋla kaghuni ta kəma ta kəma, ta maga ŋni.

* **12:18** Ngha ta 2 La Kwareŋt 8:22.

²⁰ Skwi ta zləŋ yu ma tsa labə dza'a labə yu da kaghuni ná, duŋwa yu da kwal kul slafta ta kaghuni mantsa ta kumə yu ya, ta slaftá kaghuni ta i'i mantsa kul kumə kaghuni ya ná, ka yu. Ta zləŋay yu ta slanaghata dá mataba ghuni ta zlərdá wi, nda draku, nda gufwatá ŋuduf, nda dʒvutá ghəŋ, nda tsanavatá gwada ta mndu, nda tsa mndəra mndu, nda gla ghəŋ, nda hwazlaɓaku.

²¹ Sana skwi ta zləŋə yu ma tsa labə dza'a labə yu da kaghuni ya guli ná, duŋwa yu da nzata ma hula ta kaghuni, ta kəma Lazglafta dá ná, ka yu. Zləŋa dá ná, da slanaghatá yu ta gwal ta maga dmaku manda va ya snu həŋ ta kwalaghutá paya tva taŋ ta ghəŋa hliri ta hlə həŋ, nda maga sli'inqsli'inq ta magə həŋ, nda sanlaha ma mndərga tsa ghwadaka skwiha ya.

13

Kɔavakta vlata Pwal ta hidaku

¹ Mahkəna səla dá na ta dza'a labə yu da kaghuni na. Ka labla yu, dza'a tsanaghatsa mu ta guma ta gwal ta magata ghwadaka skwi. «Kada laba skwi nda tvani, mamu ka masləmtsəkha his ka hkən* a tsi,» manda ya nda vinda.

² Ma mahisa səla dá ta labə da kaghuni, zlanaghazlaha yu ta gwal ta magatá dmaku nda pɔakwa inda sanlaha. Ndanana, dər má di'inq yu nda kaghuni ná, ta vrafvra yu ta va tsa gwada dá mnə yu ma tsa fitik ya kazlay: Ka vradapvra yu da kaghuni, had'ya dza'a zlanɔta yu dər turtuk wa.

* **13:1** Ngha ta Vrafta ta Zlahu 19:15, Mata 18:16, 1 Timute 5:19, Hebru 10:28.

³ Tsəhala ta kuma graftá skwi kuni kazlay: Ta gwada Kristi nda ma wa da kuni ya, dza'a nda sna kuni. Hətu a mbrakwa Kristi mataba ghuni wa, ta maraŋmara ta mbrakwani mataba ghuni.

⁴ Aŋ mndani, ma fitika zləŋaftá Kristi ta udza zləŋay, htu hta mbrakwani, ama ka nzatá tsi nda hafu nda mbrakwa Lazglafta. Aŋni guli, nda hta mbrakwa aŋni ma guyata vgha ŋni nda tsatsi. Ama dza'a maraghunaŋ mara ŋni kazlay: Nda hafu ŋni kawadaga nda tsatsi ma mbrakwa Lazglafta kə'a.

⁵ Ndanawandana kaghuni ka ghəŋa ghuni ta ghəŋa ghuni, ŋa grafta ghuni ka ma zlgħay nda ŋuduf kuni tsi, ka kitsi. Ndanawandana kaghuni 6a ka ghəŋa ghuni, tsatsaf a kuni kazlay: Mamu Yesu Kristi ma kaghuni kə'a ra? Ba tsatsaf a kuni tdukwa kasi'i wa.

⁶ Aŋni tani, tsatsaftsatsa aŋni, ta graftá ŋni guli ná, dza'a nda sna kaghuni.

⁷ Ta maga du'a ŋni da Lazglafta yaha kuni magəgəltá ghwadaka skwi. Va a ŋni ta mnay kazlay, kdanakkda aŋni ta inda skwi kə'a wa. Skwi dīna kwenkwenj maga kuni, ka aŋni nda kaghuni dər má nda hta aŋni ká mnduha ta nghay.

⁸ Had sana skwi laviŋ aŋni ta maganavatá kahwathwata wu, slna tsa kahwathwata ya ŋa aŋni ta magay.

⁹ Ka nda mbra kaghuni ta tva Lazglafta dər nda hta mbrakwa aŋni, ta rfu aŋni. Du'a aŋni da Lazglafta ná, má tsidid ká kuni nzatá, ŋa aŋni.

¹⁰ Skwi kəl yu ka vindaghunaftá na delewer na, ta di'ij yu nda kaghuni na na, kabga va a yu ta dava kaghuni 6hadaghar yu da kaghuni wa. Vli-havla Mgham ta mbraku ŋa ŋla kaghuni ta kəma

ta kəma, ŋa ɓadzighunista a wa.

¹¹ Zwanama ɗa, ɗughwana ka kuni nzata, ka nzata kuni nda rfu, zbawazba ta nzata tsidif, brusuvuswa vgha ghuni, nda dzratawi ka kuni nzata, nzawanza nda zɗaku mataba ghuni. Mantsa ya ná, dza'a nzanza Lazglafta ya ta ɗvutá mnduha, ta vla zɗaku ŋa mnduha nda kaghuni.

¹² Gaguvuswa zgu nda brusa vgha.

Ta ga zgu inda gwal zlg hay nda ŋuduf ŋa ghuni.

¹³ Ka nza zɗakatahuda Mgham Yesu Kristi, nda ɗvutá mnda Lazglafta, nda guyata vgha ma Sulkum nda ghuɓa nda kaghuni demdem.

Deftera Lfiḍa Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898